

ISSN-0207-4710
2014-ci il

GÖYƏRCİN

7-8

"Göyərcin" in kitabxanası

AĞIL SINAĞI

Kitabın içindəkilər

BƏBİR VƏ ÇAQQAL 4

MEYMUN, PİTON VƏ DOVSAN 5

İNSAN VƏ XOSXBƏXTLİK 6-7

MALEK 8-9

QOCA VƏ PƏLƏNG 10-11

AYAZ VƏ MİRVARİ 12-13

AĞIL SINAĞI 14-15

HİYLƏCƏR CAQQAL 16-17

KİTAB SATAN VƏ APTEKÇİ 18

HƏR ŞƏRİN BİR XEYİRİ VAR 19

AĞIL, SINAĞI

Dünya xalqlarının nağilları

TƏRCÜMƏ EDƏNİ:

Rafiq YUSİFOĞLU

RƏSSAMLAR:

İlqar

Aytən

Fidan

Afər

Bakı 2014

Redaksiyanın ünvani:
Bakı- AZ1073,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə.
Telefon: 539 08 53

Çapla imzalanıb: 08.04.14
Sifaris: 1230
Tiraj: 1000
Kağız formatı: 60\90\118
Çap vərəqi: 2,5
Hesab-nəşr vərəqi: 3,93

BƏBİR VƏ ÇAAQQAL

Qottentot (Afrika) nağılı

Bəbir ordan qayıdanda qarşısına bүynüzlü bir qoç çıxdı. Bəbir ömründə belə heyvan görmemişdi. Ona görə də qorxa-qorxa qoça yaxınlaşmış yalqaqlana-yalqaqlana dedi:

- Salam, dostum! Sənin adın nədir?
Qoç ayaqlarını yere vurub bərkdən mələdi və dedi:

- Mən qoçam, bəs sən kimsən?
- Mən isə bəbirəm.

Bəbir qoçdan bərk qorxdu və çıxbıdı. Yolda onun qarşısına bir çaaqqal çıxdı. Bəbir qorxa-qorxa başına gələnləri danişanda çaaqqal ona güldü:

- Axmağın biri axmaq. Gör sən necə dadlı yeməyi əlin-dən buraxmışan. Sabah birlikdə həmin çəmənə gedib birlikdə qoçu yeyirik.

Səhərini gün bę-

birlə çaaqqal bir-birlərinəqoşulub, qoçu axtarmağa getdiłər. Qoç onları uzaqdan görüb bərk qorxdu və qoyuna dedi ki, işlər xarabdır. Bəbirle çaaqqal gəlib bizi və balalarımızı yeyəcək.

- Qoyun dedi:

- Qorxma, hər dərdin bir çəresi var. Quzularımızı da özünle götürüb çəmənə get.

Onlar yaxınlaşanda quzular bərkdən mələyib deyərlər:

- Ata, acıdan ölüürük.

Məsləhət qoçun ağlına batdı. Quzularını da götürüb bəbirle çaaqqalı qarşılamaya getdi.

Qoçun inamlı yaxınlaşdığını görən bəbir qorxub qaçmaq istədi. Çaaqqal isə onu səbirli olmağa səslədi. Elə bu zaman quzular tükürpədici səslə mələşdilər:

- Ata, biz acıdan ölüürük!

Qoç isə üzünü çaaqqala tutub dedi:

- Çok sağ ol, çaaqqal. Nə yaxşı ki, bəbiri aldadıb bura gətirdin. Yoxsa mənim balalarım acıdan ölürlər.

Bəbir bu sözləri eşidən kimi bərk qorxdu və var gücü ilə qaçmağa başladı. Çaaqqal da onun dalınca götürüldü.

**Rəssam
Afər**

MEYMUN, PİTON VƏ DOVSAN

Soto (Afrika) nağılı

Qədim zamanlarda heyvanların da insanlar kimi danişa bildiyi vaxtda bir meymun yaşıyındı.

Bir səhər meymun özünə yemək axtarmağa getdi. Bir vadide gəlib çıxdı. Yeməye heç nəyin olmadığını görüb, bir daşı qaldırdı. Gördü ki, onun altında çoxlu soxulcan, böcək gizlənib. Böceklerin dadi o qədər də onun xoşuna gəlmədi. Ona görə də yoluna davam etdi.

Az getdi, üz gütdi, dərə-təpə düz getdi, başqa bir yekə daşın yanına gəlib çıxdı. Gördü ki, nəhəng bir ilan – piton bu daşın altında qalıb.

Piton zariya-za-riya meymuna yalvardı:

- Atam balası, bu daşı qaldırıb, meni xilas et. Az qalır ki, ləp nəfəsim kəsile.

Meymun çətinliklə daşı qaldırıb, pitonu xilas elədi. Nankor piton ele o dəqiqa meymunun bədənинe sarıldı və onu sıxıb öldürəndən sonra

udmaq istədi.

Meymun nə qədər yalvardısa, piton onun sözünü eşitmək belə istəmədi.

Elə bu zaman bir dovsan gəlib çıxdı. Meymun yalvardı ki, dovsan ona kömək eləsin. Dovsan bic-bic so

- Əvvəlcə deyin görün nə olub, sonra öz fikrimi deyərəm.

Pitonla meymun olduğu kimi danişdilar.

Dovsan yenə də özünü avamlığa vurdu:

- Yox, gözümle görməsəm dediklərinizə inanmaram. Piton sən yenə də evvelki yerine uzan. Meymun sən də daşı onun üstünə aşır.

Dovsanın dediyi kimi də elədilər. Piton uzandı, meymun isə ağır daşı itəlib, onun belinə aşırı. Bunu görən dovsan meymuna dedi:

- Hə, indi hər şey mənə aydındır. Mənim bacım, qaç canını qurtar.

Onlar pitonu daşın altında qoyub, qaçmağa başladılar. Nankor piton isə zariya-zariya qaldı.

İNSAN VƏ XOŞBƏXTLİK

Əfqan (Afrika) nağılı

Xoşbəxtlik insan şans, ağıl isə onu reallaşdırmaq imkanı verir, Xoşbəxtlikle ağıl birlikdə olmayanda isə onlar o qədər də böyük əhəmiyyət kəsb etmir. Danışdığımızı əhvalatı dinleyib özünüz netice çıxarın. İki qardaş var idi. Birinin xoşbəxtliyi olsa da, ağılı yox idi. O birinin isə nə xoşbəxtliyi, nə də ağılı var idi.

Bir dəfə ikinci qardaş birincidən soruşdu:

- Sən bilersən, mənim xoşbəxtliyim haradadı?

- Sənin xoşbəxtliyin hansısa bir meşədə mürgüləyir, onu tapıb tapıb, yuxudan oyatmaq lazımdır, - qardaşı dedi.

Xoşbəxt olmayan qardaş öz xoşbəxtliyini axtarmağa getdi. Yolda onun qarşısına bir pələng çıxdı. O, oğlanдан soruşdu:

- Ay oğlan, sən hara gedirsən?

- Mənim xoşbəxtliyim hansısa bir meşədə yaşayır. Onu axtarmağa gedirəm.

- Əgər xoşbəxtliyini tapsan ondan soruş gör məni necə müalicə etmək olar?

- Yaxşı! – Oğlan pələncə söz verib, yoluna davam elədi. Bir az getmişdi ki, qarşısına xəstə bir at çıxdı. At insandan hara getdiyini soruşdu. Oğlan başına gələnləri danişdi.

Yaxınlıqda bitən bir ağaç onların söbətini eşidib soruşdu:

- Ey insan, sən hara belə gedirsən?

Oğlan atı dediklərini ona da söylədi.

Ağac xahiş etdi ki, xoşbəxtliyi tapanda ona mənim haqqımda da daniş. Soruş gör mən nə üçün gündən-güne quruyuram?

- Yaxşı, soruşaram!

Oğlan ağaca da söz verib meşəyə sarı yollandı. Oğlan az getdi, üz getdi, dərə-təpə düz getdi, axır ki, gedib axtardığı meşəyə çıxdı. Xoşbəxtliyini tapıb, onu yuxudan oyatdı. Açıqlı-acıqlı söylədi:

- Mən acıdan ölürem, sən isə arxayınca bu meşədə yatırsan.

Xoşbəxtlik dedi:

- Ona görə burda yatıram ki, sənin ağılin yoxdu. Ağılı olmayan insan isə xoşbəxtliyin qədrini bilməz.

Oğlan xoşbəxtliyindən soruşdu:

- Yaxşı, de görüm pələng nə üçün xəstələnib və onu sağaltmaq üçün nə lazımdır?

- Pələngə de ki, rastına çıxan ağılsız bir adamı yesin. Onun dərdinin dərmanı budur. Ata

de ki, öz sahibini tapsın. Ağaca de ki, onun dibində yedii ölkə padşahının xəzinəsi basdırılıb. Əgər bu xəzinəni qazib çıxarsalar, ağacın budaqları yenidən yaşıllaşacaq.

Bütün sözləri dinledikdən sonra oğlan geri qayıtdı. Birinci ağacın yanına gəldi. Dedi ki, sənin dibində xəzine basdırılıb. Onu qazib çıxarsalar, sən yenidən yaşıllaşacaqsan.

Ağac dedi:

- Əgər sən xeyirxah bir iş görüb dibimdəki xəzinəni qazib-çlixarsan, çox varlanacaq, yeddi ölkənin şahına çevriləcəksən.

Oğlan etinəsizliqlə cavab verdi:

- Xəzine mənim neyimə lazımdı axı? İndi xoşbəxtliyim yuxudan oyanıb, o, mənim üçün her şeyi eləyəcək...

Sonra oğlan atın yanına gəlib dedi:

Özüne bir sahib tap. Səni yəhərləyib minsin. Onda bütün gücün özünü qayıdayacaq.

At dedi:

- Mənim sahibim elə sənsən, məni yəhərlə, minib istədiyin yerə çap!

Oğlan atın da təklifini qəbul eləmedi:

- Özünə başqa bir sahib tap. Mən öz xoşbəxtliyimi yuxudan oyatmışam. O, mənə yüzlərle köhlən at bağışlayacaq.

Oğlan yoluna davam edərək pələngin yanına gəldi. Pələng ondan soruşdu:

- Mənim dərdimin çəresi nadır?

- Axmaq bir adam tapıb onu yesən, sağalacaqsan.

Pələng soruşdu:

- Məndən qabaq kiminsə sualına cavab getirmişdinmi?

- Bəli, - oğlan arxayınlıqla dilləndi.

- Səndən qabaq ağaçın ve atın sualının cavabını söyləmişdim.

Bundan sonra oğlan başına gələnlərin hamisini pələngə danişdi. Pələng onu diqqətlə dinliyib dedi:

- Dünyanın ən ağılsız, axmaq adamı elə sən özün imişsən...

Pələng bu sözləri söyləyib ağılsız insanı parçaladı...

Hə, görüsünüzmü, əger insanın ağılı olmasa, o heç vaxt öz xoşbəxtliyinin də qədrini bilməz.

Rəssam

Aytən

MALEK

Danimarka nağılı

Bir kişinin üç oğlu var idi. Büyüyen adı Poul, ortancının adı Pedr, kiçiyin adı ise Malek idi. Büyük oğlanlar bacarıqlı idiler. Kiçiyin ise elinden heç ne gelmirdi.

Bir gün büyük oğlanlar atalarından icazə alıb işləməyə getdilər. Malek de getmək istədiyini bildirdi. Belə qardaşları olduğu üçün xəcalət çəkən Poul və Pedr Maleki özləri ile aparmaq istəmədilər. Ancaq kiçik qardaş da onlara qoşulub getdi.

Onlar bir kralın sarayına gəldilər. Kral böyük qardaşlara yaxşı iş verdi. Kiçiyə isə tapşırı ki, atlara baxsin.

Kiçik qardaş yaxşı işlədiyi üçün hörmət qazandı. Bu, böyük qardaşları narahat etti. Onlar kralın yanına gedib dedilər ki, bəs Malek iovğalanır ki, kral göndərsə, gedib adamyeyənlərin hər gün yun verən qoyunu gətirərem.

Kral Malekə əmr etdi ki, gedib adamyeyənlərin qoyununu gətirməsən, boynun vurulacaq. Malek göz yaşı tökə-tökə getdi. Üzüb adamyeyənlər yaşayan adaya getdi. Gizlincə qoyunu götürüb suya çəkdi. Adamyeyən onun dalınca düşdü. Ancaq üzə bilmədiyi üçün kənardan oğlanı hədələdi.

Malekin qoyunu gətirməsi onun hörmətini qaldırdı. Qardaşlar isə fikirleşdilər ki, nə yolla olur-olsun, Maleki başımızdan rədd eləməliyik.

Onlar krala dedilər ki, Malek öyünür ki, məni göndərsələr gedib adamyeyənlərin

sehrlili çıraqını gətirərem.

Kral onu çağırıb dedi:

-Düz deyirlərmi gedib adamyeyənlərin sehrlili çıraqını gətirə bilərsən?

Malek andaman elədi ki, belə söz deməyib. Kral isə ondan el çəkmədi:

-Ya sehrlili çıraqı gətirməlisən, ya da sənin boynun vurulacaq.

Malek çar-naçar yola düşdü. Özü ilə bir kisə duz da götürdü. Yenə də gecə gizlincə üzüb adamyeyənlər yaşayan adaya getdi.

Gördü ki, adamyeyənin arvadı xörək bişirir. Onun başı qarışanda oğlan duzun hamısını xörəyin içine tökdü.

Adamyeyənin arvadı xörəyin dadına baxanda çıraqı götürüb getdi ki, su gətirsən. O, sahilə çatanda Malek qəflətən qadının elindən çıraqı qapıb, özünü deryaya vurdur. Adamyeyənlər nə qədər qışqırıb oğlanı hədələsələr də o, geri qayıtmadı.

Malekin çıraqı gətirməsi kralı çox sevinirdi. Qardaşlar isə bərk narahat oldular. Onlar kralın başını doldurdular ki, bəs Maleki göndər, gedib adamyeyənlərin səsi çox gur olan fitini də gətirsən.

Kiçik qardaş yenə nə qədər yalvar-yaxar elədisə də, kral sözündən dönmədi:

-Əger sehrlili fiti də gətirsən, qızımı sənə verəcəyəm, mənim varisim olacaqsən. Yox, gətirməsən, özünü ölmüş bil.

Malek yenə çar-naçar üzüb adaya getdi. Fitin götürəndə o, elə səs saldı ki, adamyeyənlər oğlanı tutdular. Onu bir qəfəsə sa-

lib çoxlu qaz yedirtilər ki, kökəlsin, sonra onu yesinler.

Adamyeyən tarlaya işə getdi. Arvadına tapşırı ki, oğlanı kəsib etindən yemek hazırlayarsan. Ət hazır olanda fiti çalıb məni çağırarsan.

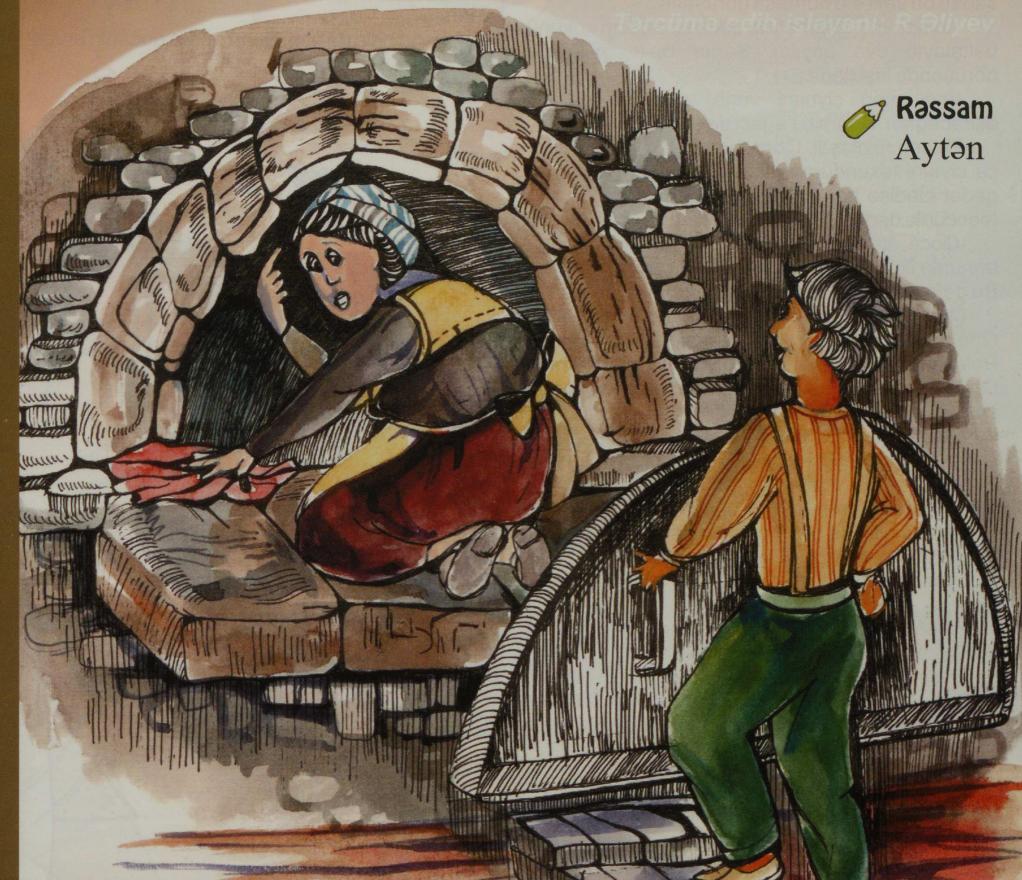
Adamyeyən Malekə dedi ki, gir bu sobanın içində. Malek dedi ki, əvvəlcə siz girin baxım, sonra men girərem.

Qarı sobaya giren kimi Malek onun qapısını bağladı və fiti götürüb dənizin sahilinə qaçıdı. Adamyeyən fitin səsini eşidirdi, ancaq elə bilirdi ki, arvadı onu yeməyə çağırır. O qayıdır gəlinçə oğlan üzüb dənizin ortasına getmişdi. Üzməyi bacarmayan adamyeyən isə sahildə o başa-bu başa qaçıb oğlanı hədələyirdi.

Malek sehrli fiti krala verdi. Kral da öz vədine əməl etdi. Toy edib qızını Malekə ərə verdi. Paxıl qardaşlar isə yan yana qaldılar.

Tərcümə eddi İsləməli R. Silyev

Rəssam
Ayten

QOCA VƏ PƏLƏNG

Monqol nağılı

Qədim zamanlarda bir qoca və bir qarı var idi. Onlar inek və qoyun saxlayırdılar. Ancaq qurd onlara rahatlıq vermir, fürsət düşükçə inek və qoyunları parçalayıb yeyirdi.

Bir gün qoca meşəyə odun gətirməyə gedəndə qarşısına bir pələng çıxdı. Pələng ona dedi:

-Ey qoca, gəl, görək kim güclüdür?

Qoca qorxsə da özünü sindirmədi. Dedi ki, sabah bu vaxt elə burdaca görüşərik.

Arvadının məsləhəti ilə qoca bir ağacın kökünü baltalayıb evə qaytdı. Səhər onlar pələnglə görüşəndə kişi dedi:

-İndi mən çiyimini verib ağaclarдан birini aşıracağam. Sonra bir ağacı da sən aşırarsan.

Pələng razılaşdı. Qoca axşamdan kəsdiyi ağaca çiyinini toxunduran kimi ağac aşdı. Pələng nə qəder elədisə heç bir ağacı aşırı bilmədi. Pələng təəccübə dedi:

-Qoca, sən ne yaman güclü imişsen? Ancaq bununla iş bitmir. Sabah yarışımız davam edəcək. Bu dəfə görək kim daşı sıxıb suyunu çıxaracaq.

Qoca evdən böyük bir pendir parçası götürdü. Onu daşların arasına qoyub pələngin yanına gəldi. Pələng iki daşı nə qəder sıxısa, bir şey alınmadı. Qoca isə daşın arasındaki pendir sıxan kimi onun suyu süzüldü.

Pələng heyrətə gəldi. Qocanı öz evinə qonaq çağırırdı. Bir az yeyib içindən sonra qaranlıq düşdü. Pələngin qılıncı görməsi qocanı şübhələndirdi. Qaranlıqlıda ari pətəyinin içine gırıb yatdı.

Pələng qılıncı bir neçə dəfa vurub, elə bildi ki, qocanı öldürüb. Səhər yaxın qoca pətəyin içindən çıxbı, onu öz yerinə qoydu. Qaydırıb əvvəlkə yerində uzandı.

Pələng yuxudan duranda qocanı sağ-salamat götürüb çəsdi. Qoca gülümşünərək dedi:

-Geçə kim isə daraqla minim başımı darayırdı.

Pələng bir söz demədi. Çəlləyi qocaya verib de di ki, sən get quyudan su gətir, onanın mən də

yeməyi hazırlayım.

Bos çəlləyi güclə aparan qoca başa düdü ki, onun içini su ilə doldursa, heç yerində də tərpəde bilməyəcək. Elə buna görə də quyunun yanında arx qazmağa başladı.

Pələng nə qəder gözlədise, qoca gəlib çıxmadi. O, çəresiz qalıb quyunun yanına getdi. Gördü ki, qoca yer qazır. Təəccübə soruşdu:

-Sen nə üçün belə eləyirsən?

-İstəyirəm ki, quyunun suyunun hamisini arxla sənin evinə aparam.

Pələng qorxdu və yalvardı ki, elə iş eləmə. Özü cəld çəlləyi doldurub yuvasına apardı.

Ayrılmaq vaxtı çatanda pələng kişiye iri bir kisə qızıl bağışladı. Qoca gördü ki, kisəni apara bilməyəcək, ona görə pələngdən xahiş etdi ki, qızılları onun evinə aparsın.

Pələng belə də etdi. Bunu görən qocanın arvadı

dedi:

-Ay kişi, nə yaxşı oldu, indi pələngi bishirib yeyərik.

Bunu eşidən pələng dəhşət içinde meşəyə sarı götürüldü.

Yolda onun qarşısına qurd çıxdı. Pələng başına gelənləri danişanda qurd ona güldü. Dedi ki, gəl birlikdə gedib qocanın heyvanlarını parçala yaq.

Pələng qorxduğu üçün qurd bir kəndir tapıb onu özünə bağladı. Onlar qocanın evinə yaxınlaşanda kişi üzünü canavara tutub dedi:

-Ay sağ ol, qurd! Öz borcunu verməye gəlmisin. Coxdan idi ki, dilimizə pələng eti dəymirdi.

Bunu eşidən pələng qaçı, canavarı da öz ardınca sürüyüb apardı.

Q vaxtdan nə pələng, nə də qurd bir dəha qocanın evinə yaxın düşmədilər.

 Rəssam
İlqar

AYAZ VƏ MİRVARİ

Əfqan nağılı

Bir dəfə padşah Mahmud Qəznəvi əlində gözəl bir mirvari adamların qarşısına çıxdı. O, mirvarini vəzirlərindən birinə verib soruşdu:

-Sənin fikrincə, bu mirvarinin qiyməti neçədir?

-Hökmdarım, - vəzir cavab verdi. - Əgər desəm ki, milyon, yenə bu mirvari ilə müqayisədə az olacaq.

Padşah ona əmr elədi:

-Həmin mirvarini sındır!

-Padşahımızın xəzinəsindən bircə manatın azalması belə mənə böyük dərd olar. Bu mirvarini sindirməğə heç əlim gələrmi?

Padşah dedi:

-Yaxşı, görürəm ki, sən xeyirxah adamsan.

O, mirvarini alıb vəzirə başqa bir hədiyyə verdi. Bir neçə gündən sonra padşah yene saray adamlarını öz başına topladı. Həmin mirvarini əmirlərdən birinə verib soruşdu:

-De, görün, bu mirvarinin qiyməti neçədir?

-Öziz hökmdarım, - əmir şirin dilini işe salıb dedi. - Mənə elə gəlir ki, bu mirvari padşahlığın yarısına dəyer.

- Onda bu mirvarini sındır! - Padşah əmr elədi.

Əmir baş əyib dedi:

- Canım sənə qurban olsun, hökmdarım. Bu gözəl mirvarini yalnız onun qiymətini, dəyərini bilməyənlər sindirə bilər. Belə gözəl mirvari bir də çətin ki, tapılsın. Bu qədər qiymətli əşyanı sindirməğə qətiyyən əlim gəlməz. Qoy bu mirvari həmişə sizin xəzinənizdə ulduz kimi şəfəq saçsın!

Söz padşahının çox xoşuna gəldi. Əmr elədi ki, həmin sərkərdəyə çoxlu xələt versinlər. Həmin qayda ilə padşah mirvarini kimə verdisi eyni cavabı aldı. Nəhayət, növbə Ayaza çatdı. Padşah mirvarini ona verib dedi:

- De görün, bu mirvarinin qiyməti neçədir?

-Mənim hökmdarım, - Ayaz cavab verdi. - Bu hamiya məlumdur. Bu mirvarının qiyməti çox

böyükdür. Mən daha nə deyə bilərəm ki?

-Sındır onu! - padşah əmr elədi.

Söz padşahın ağızından çıxan kimi Ayaz mirvarini bir daşın üstünə qoyub başqa bir daşla onu əzdi. Mirvari xincim-xincim ovuldular.

Bunu görən saray adamları hay-haray salıldılar. Hami bir səslə dedi:

-Axmağın biri axmaq, heç adam da belə qiymətli mirvarini sındırdırmı? Sən necə də ağilsız və axmaq imişsen!

-Heç adamın xəyalına da gəlmir ki, ağillsi adam belə axmaq iş tutsun!

-Bunu ancaq düşmən eləyə bilərdi!

-Ancaq dəli bele iş tutardı.

Hər ağızdan bir avaz gəldi. Hər kəs öz bildiyi kimi Ayaz qınadı. Hami sakitləşdən sonra Ayaz dedi:

-Ey hörmətli əmirlər, sərdarlar, sizin hamınız haqlısınız. Ele qiymətli mirvarini sindirməq olmazdı. Sizin hamınız düz elədiniz ki, onu sindirmədiniz. Ancaq mənim üçün hökmdarının bircə sözü yüz elə mirvaridən qiymətlidir. Mən onun sözünü necə yere sala bilərdim, mən onun əmrindən necə çıxa bilərdim? Sizin isə hamınız mirvarini hökmdarımızın əmrini yerinə yetirməkdən üstün saydırınız.

Elə bil adamların üstünə su əladılar. Ayazın sözleri padşahın çox xoşuna gəldi. Əmr elədi ki, onun əmrindən çıxanların boynu vurulsun. Ancaq Ayaz xahiş edəndən sonra padşah onları bağışladı. O gündən Ayaz sarayın ən hörmətli adamlına çevrildi.

AĞIL SINAĞI

Hind nağılı

Bır şahın gözünün ağı-qarası bir oğlu var idi. Şah ölüm ayağında oğlunu yanına çağırıp vəsiyyət etdi ve tapşırdı ki, həmişə qoca məsləhətçinin sözüne bax.

Şahın ölümündən sonra şahzadə hakimiyətə gəldi. Qoca məsləhətçinin sözlərinə diqqətlə qulaq asdı, ölkəni ədalətlə idarə etməyə başladı.

Saray adamları qoca məsləhətçinin paxillığını çəkdilər, hər gün şaha onun haqqında pis sözlər dedilər, qocaldığını söyledilər.

Belə deyirlər ki, damcı da qayani deşə bilər. Adamlar şahi inandırdılar ki, qocanı təqaüdə göndərmək, onun yerine cavan bir məsləhətçi götürmək lazımdır.

Şah belə də etdi. İlk günler hər şey qaydasında idi. Bir gün şah ova çıxmışdı. Çox gəzəndən sonra əyalətdəki bağına getdi. Orada bir az dincəlib sefərini davam etdirdi. İtlərindən birini bağbanaya verib dedi ki, bunu bağda saxla. Nə vaxt sıfariş sənə çatса, onu mənə göndərərsən.

Şah evə qayıtdı. Aradan bir neçə ay keçdi. Şah saray adamlarını toplayıb onlara tapşırıqlar verdi. Cavan məsləhətçi isə dedi ki, gedib bağbanın yanındakı itdən bir xəber getirsin.

Cavan məsləhətçi bağbanın yanına gedib öyrəndi ki, it balalayıb. Tez qaydırıb bu haqda şaha məlumat verdi.

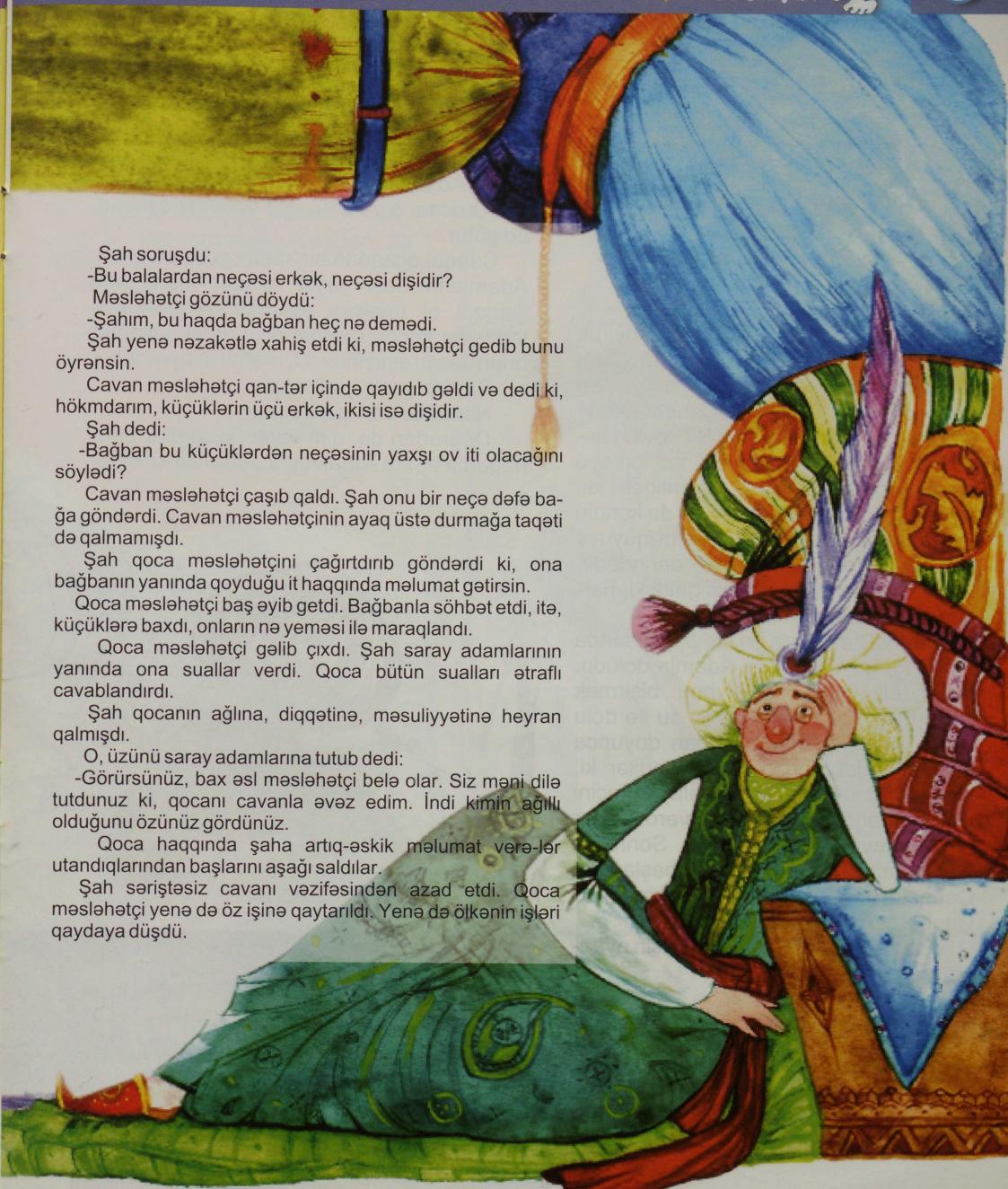
Şah soruşdu:
-İtin neçə balası olub?

-Bağban bunu demadı, hökmərəm.
Şah nəzakətlə dedi ki, zəhmət olmasa gedib itin neçə bala verdiyini öyrən.

Cavan məsləhətçi bağaya gedib qayıtdı və xəber gətirdi ki, bes itin beş balası olub.

Rəssam

Fidan

Şah soruşdu:

-Bu balalardan neçəsi erkək, neçəsi dişidir?
Məsləhətçi gözünü döydü:

-Şahim, bu haqda bağban heç nə demədi.

Şah yenə nəzakətlə xahiş etdi ki, məsləhətçi gedib bunu öyrənsin.

Cavan məsləhətçi qan-tər içinde qayıdır gəldi və dedi ki, hökmərəm, küçüklərin üçü erkək, ikisi isə dişidir.

Şah dedi:

-Bağban bu küçüklərdən neçəsinin yaxşı ov iti olacağını söylədi?

Cavan məsləhətçi çəşib qaldı. Şah onu bir neçə dəfə bağaya göndərdi. Cavan məsləhətçinin ayaq üstə durmağa taqəti də qalmamışdı.

Şah qoca məsləhətçini çağırtdırb göndərdi ki, ona bağbanın yanında qoyduğu it haqqında məlumat getirsin.

Qoca məsləhətçi baş əyib getdi. Bağbanla söhbət etdi, itə, küçüklərə baxdı, onların nə yemesi ilə maraqlandı.

Qoca məsləhətçi gəlib çıxdı. Şah saray adamlarının yanında ona suallar verdi. Qoca bütün sualları etrafı cavablandırdı.

Şah qocanın ağıllına, diqqətinə, məsuliyyətinə heyran qalmışdı.

O. Üzünü saray adamlarına tutub dedi:

-Görürsünüz, bax əsl məsləhətçi belə olar. Siz məni dile tutdunuz ki, qocanı cavanla əvez edim. İndi kimin ağıllı olduğunu özünüz gördünüz.

Qoca haqqında şaha artıq-əskik məlumat verə-lər utandıqlarından başlarını aşağı saldılar.

Şah səriştəsiz cavanı vəzifəsindən azad etdi. Qoca məsləhətçi yene də öz işinə qaytarıldı. Yene də ölkənin işləri qaydaya düşdü.

HİYLƏĞƏR ÇAQQAL

(Hind nağılı)

Meşədə bir Çaqqal yaşayırıdı. Onun heç kəslə işi yox idi. Qışın oğlan çağından hər yan ağappaq qarla örtüldənə Çaqqal kəndə getmək qərarına gəldi. Bir evin həyatında o baş-bu başa dolandı, içməyə su axtardı. Su quyusu yaxınlıqda idi. Ancaq çaqqalın na vedrasi, nə də kəndirli var idi ki, su çəksin. O, başını quyuya soxdu. Gördü ki, su çox dərindədir. Çaqqal hirslandı ve qərara gəldi ki, hardansa od tapıb quyunu yandırsın.

Çaqqal hardansa od tapıb qayıdanda gördü ki, quyunun başı adamlı doludu. Onlar bir çəpiş kəsib onu bişirmək isteyirdilər. Bir az aralıda içi su ilə dolu vedre vardi. Çaqqal o sudan doyuncu içdi. Adamlar ondan xahiş elədilər ki, bize bir az od ver, ocaq qalayıb keçini bişirək. Çaqqal adamlara od verdi. Onlar ocaq qalayıb çəpişti bişirdilər. Sonra əti bölüb acgözlükle yeməyə başladılar. Çaqqala heç bir tikə də et vermədilər. Çaqqala özünü saxlaya bilməyib dedi:

-Qardaşlar, heç olmasa çəpişin ayaqlarını mənə verin.

Gülüb onu ələ saldılar:

-Məgər sənin öz ayaqların yoxdur?

Çaqqal bu dəfə bir kənara atılmış çəpiş başını istədi. Yenə onu lağa qoy-

dular:

-Sənin ki öz başın var, çəpiş başı nəyinə gərekdir?

Çaqqal hirslandı və onlara verdiyi odu istədi. Adamlar ocağı göstərib dedilər:

-O ocaq, o da sən. Nə qədər istəyirsən, od götür.

Çaqqal ocaqdan bir kösəv götürüb getdi. Adamların başı yeyib içməyə qarışanda Çaqqal ot tayasını yandırdı. Alov noxud tarlasına keçdi. Çaqqal qışqırkı ki, insanlar onun səsini eşitsinlər. O, mahni oxuyurdu:

Saman yanır çarthaçart,
Noxudlar edir parthapart.

Doğrudan da, qını yanın noxudlar part-hapartla ətrafa səpələnirdi. Adamlar su daşı-

yıb yanğını söndürməyə çalışırdılar. Ancaq hər şey əbəs idi. Adamların başı yanğını söndürməyə qarışanda tülkü özünü quyunun yanına verdi. Süfrədə qalan ətin hamisini yedi.

Elə o vaxtdan belə bir məsəl qalib ki, səndən bir şey istəsələr əsir-gemə. Aza qiymayan çıxdan da olar.

 Rəssam
Aytən

KITAB SATAN VƏ APTEKÇİ

(Əfqan nağılı)

Bir dəfə aptekçi qonşuluqdakı kitab mağazasına girdi. Rəf-deki yeni kitabı görüb soruşdu:
-Dostum, deyin görək, bu kitabı oxumağa dəyərmə? Onu oxusam, mənə bir faydası olacaqmı?

Satıcı dedi:

-Məni bağışlayın, size qəti bir söz de-yə bilmərəm. Çünkü mən özüm bu kitabı oxumamışam.

Rəssam
İlqar

Aptekçi təeccübəndi:

-Bu necə olan işdir, qonşu? Özün oxumadığın kitabı başqalarına satmaq isteyirsən?

Kitabsatan gülümsünərək cavab verdi:

-Bağışlayın, mən sizi başa düşə bilmirəm. Məgər siz satdığınız dərmanların hamisini əvvəlcə özünüz içirsiniz?

Sadiqzade Amalı
1 yaşı tamam olması
münasibətilə atası Orxan,
anası Rəhile, babaları İlahim
ve İntiqam, nənələri Səadət
ve Gülnarə xanım ürəkdən
təbrik edirlər!

İbtidai sinif şəhidləri
və məktəbəşədər
azyaşlı uşaqlar üçün
aylıq jurnal

1958-ci ildən çıxır

Fəsisi:
Azərbaycan Gənclər İttifaqı

Bas redaktor:
Rafiq Yusifoğlu

Redaksiya heyəti:
Ağacan Əhmədov
Zahid Xəlil
Ilyas Tapdıq
Məhərrəm Qasımlı
Qəşəm İslabəyli
Günel Almaz

Məsləhət kabib:
İlqar Mehdiyev

Bədii redaktor:
Arif Hüseynov

Dizayner - rəssam:
Kübra Salanova

Redaksiyanın ünvani:
Bakı - AZ 1073,
Mətbuat prospekti,
529-cu mahalla,
Telefon: 539 08 53

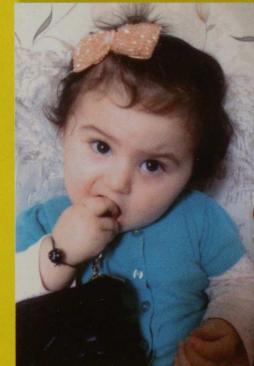
Çapı imzalanıb: 09.04.14
Sifariş: 1229
Tiraj: 1000
Kağız formatı: 60/90/118
Cap vərəq: 2,5
Hesab-nəşr vərəq: 3,93
Ofset işləsi ilə çap olunub.

Bakı
"Azərbaycan" nəşriyyatının
mətbəsi
Lisenziya № 022328

Professor Elman Quliyev öz nəvələrini təbrik edir!

Baxışzadə
Cəlil Cavid oğlu

Quluzadə
Ayan Elmar qızı

Baxışzadə
Fuad Cavid oğlu

Fərzəliyeva Əsmani
2 yaşımınasibətilə
anası Türfe, bibiləri
Əfsane ve Vüsəle
təbrik edirlər!

İsmayılladə Nərminə
7 yaşı münasibətilə
babası Şəmsəddin,
nənəsi Elmira, dayısı
Vüsal təbrik edirlər!

Aylanı bir yaşı tamam
olması münasibətilə
Anar ve Qumru, nənələri,
babaları təbrik edirlər.

GÖYƏRÇİN

Qiyməti : 1 manat

Jurnalımızı əldə etmək üçün bu mətbuat yayımı firmalarına zəng vurun:
 "Qaya" (012) 564 48 96; (012) 564 63 45; "Qasid" (012) 493 23 19;
 "Səma" (012) 596 22 97; "Metro Servis" (012) 434 01 33; "XPress-Elita" (012) 437 28 10;
 Mətbuat yayımı (012) 440 46 94

**Abunə
olmaq
üçün!**

**Sumqayıt şəhəri,
34Nöli məktəbin 1c sinifinin
şagirdi Bağırova Fatimə**

FƏRQİ TAP!

